

Oslo, 17. mars 2020

Kjære medlem,

Vi håper at alle våre medlemmer og andre pasienter som har fått påvist malignt melanom klarer seg godt gjennom de utfordringene hele samfunnet vårt står oppe i for tiden. For å møte litt av informasjonsbehovet har styret i Melanomforeningen fått laget vedlagte informasjonsbrev med informasjon som er spesielt rettet mot våre medlemmer. Forøvrig vil vi også gjøre dere oppmerksomme på at det spres mye falske nyheter relatert til koronaviruset i e-post og på sosiale medier. Vær kritisk til det dere leser og bruk pålitelige kilder som for eksempel helsedirektoratet og folkehelseinstituttet. Informasjonen er gratis og finnes her <https://helsenorge.no/koronavirus>. Kreftforeningen har også oppdatert sine sider med generelle råd om koronaviruset: www.kreftforeningen.no. Har du behov for å snakke med noen, ikke nøl, men ta kontakt med en likeperson i foreningen, eller bruk et annet tilbud. Husk, du er ikke alene! Våre likepersoner kan kontaktes ved å sende en e-post melding til likeperson@melanom.no.

Med vennlig hilsen

Espen Halvorsen

Fungerende styreleder i Melanomforeningen

Koronavirus og pasienter med malignt melanom

Hva slags virus er dette?

SARS-Cov-2 er et koronavirus som kan forårsake sykdommen covid-19 (coronavirus disease 2019). Viruset som forårsaker covid-19 kan gi symptomer som man ser ved forkjølelse og influensa, men kan hos enkelte gi alvorlige symptomer som lungebetennelse med pustevansker som kan ende i alvorlig lungesvikt og død.

Når og hvordan smitter det?

Sykdommen smitter gjennom dråpe- eller kontaktsmitte på følgende måter:

- 1) **Gjennom luften**; den syke sprer viruset ved å nyse eller hoste og det smittes når en person i nærheten så puster inn viruset eller viruset kommer i kontakt med slimhinner (munn, nese, øye).
- 2) **Direkte kontakt**; den syke har virus på hendene og overfører det til en annen som så overfører det til sine slimhinner i munn, nese eller øyne.
- 3) **Indirekte kontakt**; den syke har virus på hendene og har tatt på gjenstander som for eksempel dørhåndtak, tastatur, heisknapper eller liknende, og andre så tar på samme overflate. *Hvor lenge viruset lever på overflater vet vi ikke eksakt, men det kan være fra noen timer til noen dager.*

Inkubasjonstiden (tiden fra man blir smittet til man blir syk) er 2-6 dager, men kan være alt fra 0-14 dager.

Melanomforeningen

Hvilke symptomer kan man få?

- Feber, slapphet og tørrhoste er de vanligste symptomene.
- Sår hals, hodepine, tett- eller rennende nese, muskelsmerter eller diaré kan forekomme.

Noen kan være smittet uten at de utvikler noen særlige symptomer og dermed ikke vet at de er smittet. De fleste vil komme seg gjennom sykdommen uten av de trenger hjelp eller behandling, men noen vil bli alvorlig syke og utvikle alvorlige pustevansker.

Hvem er mest utsatt for å bli syk av covid-19?

- Risikoen for å bli alvorlig syk øker med økende alder. Barn ser ut til å tåle sykdommen best, mens eldre har størst risiko for å bli alvorlig syke.
- Personer med lungesykdom (som KOLS), hjertesykdom (som hjerteinfarkt, angina, hjertesvikt) eller diabetes er pasientgrupper som er spesielt utsatt for alvorlig sykdomsforløp.

Hvordan kan man behandle covid-19?

Det finnes per i dag ingen behandling eller vaksine mot sykdommen. De alvorlig syke behandles med støttende behandling (som for eksempel; respiratorbehandling, antibiotika mot bakterier som har kommet i tillegg, væske mot dehydrering), som forhåpentligvis hjelper den syke gjennom den kritiske perioden. **Vi må derfor gjøre ALT vi kan for å unngå å smitte andre og å unngå å bli smittet selv.**

Hva med pasienter med malignt melanom?

- Dersom man har hatt malignt melanom og ikke får noen form for behandling i dag antar vi at risikoen for å få covid-19 ikke er høyere, men den samme som hos resten av befolkningen med samme alder og helse.
- Dersom man har malignt melanom som ikke lar seg operere bort og eller som har spredt seg vet vi ikke eksakt om risikoen er større, men det er tryggest å gå ut i fra at den er noe økt sammenliknet med resten av befolkningen i samme alder.

Gir medisiner eller behandling for malignt melanom økt sjanse for å bli alvorlig syk?

- Pasienter som får kjemoterapi (DTIC eller Temodal) har økt sjanse for å få lave hvite blodceller (leukopeni eller neutropeni) og dette kan gi nedsatt immunforsvar og økt risiko for infeksjoner. Disse pasientene kan dermed ha økt risiko for å bli smittet sammenliknet med resten av befolkningen.
- Pasienter som får signalhemmere (BRAF- og MEK hemmere) kan få influensa-liknende symptomer som bivirkninger av medisinene som kan være vanskelig å skille fra virusforårsaket influensa. Medisinene kan også gi lavere hvite blodceller som kan gi nedsatt immunforsvar og økt risiko for infeksjoner. Disse pasientene kan dermed ha økt risiko for å bli smittet sammenliknet med resten av befolkningen.
- Pasienter som får immunterapi (PD-1 hemmer/CTLA-4 antistoff) har sjelden bivirkninger i form av lave hvite blodceller. De kan få bivirkninger som krever behandling med prednisolon eller andre steroider og disse medisinene reduserer immunforsvaret. Disse pasientene kan dermed ha økt risiko for å bli smittet sammenliknet med resten av befolkningen.

Melanomforeningen

Råd til deg med malignt melanom:

- 1) Følg oppdaterte råd fra myndighetene.
- 2) Hold deg mest mulig hjemme for å unngå smitte.
- 3) Unngå reiser med offentlig kommunikasjon
- 4) Vask hendene ofte og grundig, bruk antibac når du er ute.
- 5) Host eller nys i et papirlommetørkle, kast dette etter bruk og vask hendene.

De fleste sykehusene vil forsøke å gjøre om timer på poliklinikken der det er mulig til telefonkonsultasjoner. Dette for å unngå at pasienter oppholder seg unødvendig på sykehus. Er du i tvil om noe; ring sykehuset eller din fastlege og spør.

17.03.20

Anna K. Winge-Main

Kreftlege

Fagmedlem i styret i Melanomforeningen

Kilder:

www.fhi.no

www.who.int

www.helsedirektoratet.no

